

Petr Sokol: Perry: texaský kovboj

25.srpna 2011
www.reflex.cz
25.08.2011

Do hry o americkou prezidentskou kandidaturu vstoupil muž, který má reálnou šanci svést vyrovnaný souboj s levicovým prezidentem Obamou. O prezidentskou nominaci se rozhodl ucházet guvernér Texasu RICK PERRY.

Američtí republikáni hledají svého kandidáta pro prezidentské volby, jež proběhnou příští podzim, prakticky od jejich drtivé porážky v roce 2008. Dva z nynějších republikánských kandidátů se o to pokoušeli již před čtyřmi lety: bývalý guvernér Massachusetts Mitt Romney vypadl v primárkách a bývalá guvernérka Aljašky Sarah Palinová kandidovala neúspěšně na viceprezidentku. Oba byli považováni za favority, ale dnes je situace odlišná.

TŘETÍ DO HRY

Sarah Palinová stále váhá, zda bude skutečně kandidovat, a Mitt Romney sice má z republikánů nejvyšší podporu mezi voliči, ale chybí mu charisma a také podpora vlivného hnutí Tea Party, které prosazuje úsporný stát a přísná morální pravidla.

Podporu Tea Party má naopak hvězda kampaně v posledních týdnech Michele Bachmannová – poslankyně z Minnesoty. Její ostrá a srozumitelná slova v televizních debatách jí přinesla vítězství v tzv.volbách na zkoušku (straw poll), které předminulý týden uspořádali ve městě Ames republikáni ze státu Iowa, kde proběhnou v únoru první primárky. Úspěch udržel Bachmannovou ve hře o získání republikánské nominace, ale mnozí republikáni si uvědomují, že jako hlas Tea Party nemůže získat ve volbách hlasy umírněných, kteří rozhodnou souboj republikánského kandidáta s Obamou.

I proto se dlouho čekalo, zda do voleb vstoupí další silný kandidát, jenž by mohl oslovit obě křídla republikánů. A to se nyní stalo. Jedenašedesátiletý guvernér jednoho z největších amerických států patří dlouhodobě mezi republikány k těžkým politickým vahám a již podruhé vede asociaci republikánských guvernérů. Perry je aktuálně nejdéle bez přestávky úřadujícím guvernérem, protože v čele Texasu stojí již od roku 2000, kdy jako zástupce guvernéra převzal úřad po Georgi W. Bushovi. Od té doby ho Texané již třikrát potvrdili ve volbách.

Perry propaguje v mnoha ohledech čistou pravicovou politiku amerického stříhu. Prosazuje zdravé finance a za jeho vlády se poprvé podařilo snížit výdajovou stránku texaského rozpočtu. K tomu dlouhodobě prosazuje snižování daní a zjednodušování zákonů pro podnikání. Jeho rozpočtový konzervativismus je ovšem doplněn také společenskými konzervativními názory. Perry proto odmítá sňatky osob stejného pohlaví a snaží se snižovat počet interrupcí. Prosadil například zákon, který lékařům provádějícím umělé přerušování těhotenství předepisuje ukázat matce před zákrokem snímek z ultrazvuku a dát jí poslechnout tlukot srdce nenarozeného dítěte. Teprve potom může být interrupce provedena. Podobně texaský guvernér prosazuje, aby se ve školách vedle evoluční teorie o vzniku světa vyučovala také doktrína, jež vychází z toho, že svět byl stvořen. Konzervativní postoje Perry prosazuje také v boji proti zločinu. Jako guvernér podporuje trest smrti a odmítá zpříšňování regulace nosit zbraň, kterou mimochodem sám nedávno použil, když ho při kondičním běhu napadl divoký kojot. Všechny tyto postoje lahodí uším příznivců Tea Party.

EKONOMICKÉ ÚSPĚCHY

Texaský guvernér má ale zároveň i stránky, jež přitahují umírněné a středové voliče. Pomineme-li, že

do politiky vstoupil a v texaském parlamentu dokonce zasedal jako demokrat, najdeme u něho pragmatické postupy v oblasti školství, zdravotnictví nebo imigrace. Nad vším ale v tomto ohledu vévodí jeho kompetence v ekonomické oblasti.

Texas za jeho vlády zažívá výrazný ekonomický rozvoj. Perryho spolupracovníci rádi zdůrazňují, že ze všech pracovních míst, která vznikla za poslední rok v celých USA, se jich celých 40 % podařilo vytvořit právě v "Perryho" Texasu. Schopnost nastartovat ekonomiku a dát lidem práci může být hlavním trumfem Perryho, pokud ho republikáni vyšlou do souboje s nyní rekordně nepopulárním Obamou. Perryho slabinu naopak může tvořit jeho srovnávání s minulým Texasanem v Bílém domě - G. W. Bushem. I proto se Perry veřejně hlásí k Ronaldu Reaganovi.

Prezidentské šance Perryho posiluje i jeho životní příběh, který naplňuje představu o typickém americkém příběhu úspěchu. Narodil se na farmě svých rodičů, byl velmi aktivní ve skautském hnutí a po vysoké škole vstoupil do armády, kde sloužil jako vojenský pilot. K tomu ještě dodejme velmi foto genickou vizáž, vyzkoušenou schopnost získat dostatek sponzorských peněz na kampaň a aktuální ostrý vstup do kampaně. Perry totiž označil snahu americké centrální banky tisknout další peníze za politickou a téměř zrádnou a pohrozil jejímu šéfovi, aby raději nejezdil do Texasu. Nový favorit prezidentských voleb zároveň slíbil občanům, že se zasadí o to, aby jim již Washington tolik nezasahoval do života.

Reflex, 34/2011